

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Kakko, L. (2021) Osaamisen merkitys laadun tuottamisessa. Teoksessa Jakosuo, K. & Kakko, L. (toim.) Osta oikein ja järkevästi : Opas ammattisiivouspalveluita hankkiville yksityisille ja julkisille organisaatioille. Palvelualojen ammattiliitto PAM ry, s. 8.

URL: https://puhtausala.fi/site/assets/files/8318/siivousalan_ostajan_opas_2021_web.pdf

Leila Kakko

Osaamisen merkitys laadun tuottamisessa

Vanha sanonta ”kaikkihan osaavat siivota” ei todellakaan pidä enää paikkaansa. Tänä päivänä ammattisiivous on vaativaa työtä, jossa on hallittava sekä työn tekninen tekeminen että asiakaspalvelutaidot. Tämä vaatimus tuo haasteita uusille alalle tulijoille, sillä siivous on usein elämän ensimmäinen työ.

Siivouksen kehittymistä vaativammaksi kuvaa parhaiten juurikin siivouksen koneellistuminen ja samaan aikaan tapahtunut siirtyminen ilta- ja yötyöstä enemmän päiväsiivoukseen, jolloin työnkuvaan on tullut lisää erilaisia asiakaspalvelutehtäviä ja useissa kohteissa voidaan puhua yhdistelmätyöntekijöistä, jotka hallitsevat siivouksen lisäksi muita palvelutehtäviä, kuten esimerkiksi keittiöitä tai aulapalveluja.

Suomessa ammattisiivouksen alkuna voidaan pitää 1960-lukua, jolloin julkishallintoon ja kaupunkeihin perustettiin ensimmäiset siivouspäälliköiden virat. Alalle kouluttautuminen alkoi kurssimuotoisena 1965 ja ensimmäiset ammattitutkinnot oli mahdollista suorittaa kuuden vuoden työkokemuksen jälkeen. Silloin koulutus ei välttämättä vaikuttanut palkkaan. Tänä päivänä suoritettut tutkinnot ovat mukana palkkauksen perusteissa. Tutkintoja löytyy perustutkinnoista aina korkeakoulututkintoihin asti.

Työvoimavaltaisella alalla, haluttiin jo varhain laskea siivouksen aiheuttamia kustannuksia, joten vuonna 1972 julkaistiin ensimmäiset menetelmä- ja aikastandardit siivoustyötä ohjaamaan. Seuraavaksi haluttiin kehittää alan sanastoa yhtenäiseksi, joten vuonna 1981 julkaistiin standardi (SFS 5967) puhtausalan ammattisanasto, jonka avulla pyrittiin selventämään alan käsitteitä, vakiinnuttamaan nimityksiä ja helpottamaan viestintää. Standardi on päivitetty viimeksi vuonna 2010.

Ammattimaisessa siivouksessa oletetaan työtä tekevien henkilöiden olevan ammattilaisia ja toimivan aina ammatin vaatimusten mukaisesti. Ammattilaisuuden varmistamiseksi voidaan käyttää apuna erilaisia laatujärjestelmiä ja standardeja, joiden avulla myös palvelun ostaja voi varmistaa ostavansa oikein.

Yritysten omien laatujärjestelmien, kuten esimerkiksi ISO 9001 ja ISO 14001 lisäksi alaa palvelee INSTA 800 standardi siivouksen teknisen laadun määrittämiseen ja arviointiin, hyväksyttiin suomalaisiksi standardiksi vuonna 2012. Standardi on laadittu pohjoismaisena yhteistyönä ja siinä kuvattujen silmämääräisen ja mittauslaitteiden käyttöön perustuvien tarkastusten arviointiperusteet helpottavat asiakkaiden ja palveluntarjoajien välistä yhteistyötä ja viestintää.

Siivousalan sisällä toimivat yritykset ja yhteisöt osaajineen tekevät tärkeää yhteistyötä siivousalan kehittämiseksi. Sitä tehdään niin osaamisen kehittämisessä, siivousmenetelmä-, -aine ja -välinekehityksessä kuin laadun kehittämisessä. Palvelun yhtenäinen laatu ja koulutuksen korkea taso ovat alalle ensiarvoisen tärkeitä ja siksi ala kehittyy jatkuvasti vastaamaan tulevaisuuden tarpeita.